

HOMILIE ZEVENENTWINTIGSTE ZONDAG B

"Mag een man zijn vrouw verstoten?" De strenge farizeëen komen bij Jezus met deze vraag. Het antwoord van Jezus luidt: "Ga na wat Gods bedoeling met de mens is." In de religieuze waarden en normen klinkt niet alleen Gods wil en Gods bedoelingen met de mens door, maar ook de diepe overtuiging van generaties gehuwden, die uit ervaring menen te mogen zeggen, dat je tenslotte toch het gelukkigst wordt, als je samen oud kunt worden. Zij spreken het geloof uit, dat de liefde tendeert naar eeuwigheid. Liefde smaakt naar eeuwig. Wie gelukkig is, hoopt dat het altijd zo mag blijven. In de trouwe liefde van man en vrouw openbaart God zichzelf, zo leert ons het scheppingsverhaal. Als wij geloven dat God liefde is, dan wordt dit voor ons zichtbaar bij man en vrouw. Man en vrouw verlangen naar liefde en geluk en de meeste mensen vinden hun geluk in hun huwelijk.

Daarnaast heeft de mensheid helaas ook een andere ervaring opgedaan: de naar eeuwigheid strevende liefde, die heftig gezochte trouw kan schipbreuk lijden. Vaak gaat het fout tussen man en vrouw. Er is sprake van veel pijn en teleurstelling. Er is een hele reeks aan oorzaken op te sommen. Door eigen schuld of soms lukt het niet meer. Door gebrek aan aandacht, door sleur, door onvermogen om een relatie te onderhouden, door toedoen van buiten, door een misstap van een van beiden, door een slecht voorbeeld van de eigen ouders, of door welke combinatie van bekende of onbekende oorzaken ook.

Nu hoor je wel eens zeggen dat echtparen tegenwoordig sneller uit elkaar gaan dan vroeger. Dat zal wel zo zijn. Schaamtegevoel, sociale druk, economische afhankelijkheid hielden man en vrouw vroeger eerder tegen om tot scheiding over te gaan. Maar soms is er geen andere uitweg. Een samenzijn waar de liefde vervangen is door de liefdeloosheid, leidt tot een wurgende eenzaamheid. Daar waar de liefdeloosheid ook nog met geweld gepaard gaat, wordt ten einde raad de weg van de scheiding gekozen.

In het evangelie kiest Jezus voor de zwakste partij. Hij kiest voor vrouw en kinderen. Jezus wijst daarmee de onrechtvaardige dubbele moraal af, die in het jodendom in zwang was. De vrouw moest trouw zijn aan haar man, maar een man kon zich van zijn vrouw ontdoen door haar een scheidingsbrief te geven en met haar kinderen weg te sturen. Verstoten zijn, sociale uitsluiting en bittere armoede waren daarna hun lot. Niemand die voor hen zorgde. Jezus protesteert tegen dit onrecht en wijst de man erop, dat dit niet volgens Gods bedoelingen is, zoals het scheppingsverhaal ons dit uitlegt. In onze hedendaagse situatie zou Jezus erop gewezen hebben, dat geen van beiden zich op een wijze mag gedragen die ten koste gaat van de ander. In onze dagen zou Jezus ook gewezen hebben op de kinderen als de zwakste partij in het conflict. Kinderen voelen haarfijn aan, als de spanning stijgt in de verhouding tussen de ouders en zij lijden daaronder. Een kind heeft geen ander verlangen, dat het goed mag gaan tussen papa en mama. In een spanningsvolle situatie voelen kinderen zich tussen twee vuren staan. De ruzies van scheidende ouders worden niet zelden uitgevochten over de ruggen van de kinderen. Kinderen heen en weergeslingerd van de een naar de ander en tot pionnen gemaakt in het gevecht. Zelfs grootouders worden het slachtoffers. Hoeveel grootouders mogen hun kleinkinderen niet meer ontmoeten? Hoeveel kinderen mogen hun grootouders niet meer zien, terwijl die oma toch altijd zo lief was. En opeens mogen zij er niet meer komen. Kinderen begrijpen er niets van. Niet voor niets gaan in het evangelie Jezus'woorden over de huwelijkstrouw over in de verwoording van Jezus'liefde voor het kind. Immers het kind veronderstelt de huwelijkstrouw.

De strenge farizeëen komen bij Jezus met de vraag: "Mag een man zijn vrouw verstoten?" Zij wilden Jezus op de proef stellen. Blijkbaar was de

huwelijkstrouw in de dagen van Jezus ook al een heet hangijzer. Jezus verwijst in zijn antwoord naar Gods bedoeling met de mens. "In het begin, bij de schepping, heeft God hen als man en vrouw gemaakt... Wat God verbonden heeft, mag een mens niet scheiden." Jezus wijst op de trouw. En Hij weet waarover Hij spreekt. Want Hijzelf blijft trouw aan de mensheid, terwijl Hij weet, dat Hij wordt afgewezen en te Jeruzalem zal worden terechtgesteld. Toch houdt Hij aan dat hoge ideaal van de trouw vast en houdt Hij het ook aan ons voor. De pijn ligt voor Jezus niet bij de mens die erkent, dat hij/zij alleen met vallen en opstaan aan dit ideaal beantwoordt. Jezus stoort zich met name aan dat soort mensen die voor zichzelf voortdurend bezig zijn om de randen van Gods geboden op te zoeken en die meer aandacht hebben voor de mazen in Gods wetten dan voor de bedoeling ervan, terwijl zij voor anderen een steeds fijnmaziger netwerk van wetten ontwerpen en hen erop afrekenen. Jezus wijst ondubbelzinnig op zijn visie: "De liefde is bestemd om trouw te zijn, want liefde smaakt naar eeuwig."

Jezus laat weten waar hij voor staat. Hij zegt het onomwonden. Hij legt de lat hoog, de lat van de trouwe liefde in goede en kwade dagen, in armoede en rijkdom, in ziekte en gezondheid tot in de dood. Tegelijkertijd echter is Hij er ook om met zijn genade en vergeving mensen te hulp te komen. Hij roept ons op om voorzichtig te zijn in ons oordeel, want Hij zegt: oordeelt niet, opdat gij niet geoordeeld wordt. En tot degenen die toch oordelen: 'Wie zonder zonde is werpe de eerste steen.'

De lat van het huwelijk ligt hoog, maar niet onbereikbaar. Bij het sacrament van het huwelijk beloven man en vrouw elkaar trouw te **blijven** en steeds meer trouw te **worden**. Jezus wenst daarbij geen voorbehoud. De achterdeur die bij het samenwonen open blijft, gaat dicht. Trouwen doe je niet zozeer op je huwelijksdag, maar op het ogenblik dat de ontrouw tot mogelijkheid geworden is of de trouw niet meer vanzelfsprekend is. Uit onderzoek is gebleken, dat het welslagen van een huwelijk niet alleen de liefde veronderstelt, maar ook de wil tot trouw.

Man en vrouw trouwen elkaar en laten zich trouwen door God. De trouwe God gaat met hen mee door het leven. Moge Hij allen die voor God hun jawoord van trouw hebben uitgesproken, het besef geven, dat zij gezegend zijn. Amen.